

Sygn. akt IV Ka 154/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej oraz S. I. Kontroli Skarbowej we W.

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 r.

sprawy **M. D.**

syna T. i H. z domu F. (...) r. w J. z art. 56 § 1 kks, art. 61 § 1 kks w związku z art. 7 § 1 kks w związku z 6 kks w związku z art. 9 § 3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 3 grudnia 2015 r. sygnatura akt II K 148/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. K. z Kancelarii Adwokackiej w K. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 154/16

UZASADNIENIE

Urząd Kontroli Skarbowej we W. wniósł akt oskarżenia przeciwko M.D.oskarżając go o to, że:

pełniąc w okresie od 8 kwietnia 2009 r. do 16 lipca 2009 r. funkcje prezesa zarządu w spółce p.n. (...) Spółka z o.o. zs. w K., podał nieprawdziwe dane w deklaracjach dla podatku od towarów i usług VAT-7 za miesiące maj 2009 roku i czerwiec 2009 roku złożonych przez ww. spółkę w okresie od 26 czerwca 2009 r. do 27 lipca 2009 r. w Urzędzie Skarbowym w K. wskutek bezpodstawnego odliczenia w miesiącu maju 2009 roku kwoty podatku naliczonego w wysokości 4.508 zł wynikającej z nierzetelnej faktury zakupu VAT nr (...) z dnia 7 maja 2009 r. wystawionej przez (...) Spółka z o.o. zs. w J., która to faktura nie dokumentowała rzeczywistego zakupu towarów w niej wykazanych, niewykazania w ewidencji sprzedaży za miesiąc czerwiec 2009 roku i nie opodatkowania sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2.800 zł (podatek VAT-616 zł) udokumentowanej fakturą VAT nr (...) z dnia 5 czerwca 2009 r. wystawioną na rzecz (...) Spółka z o.o. zs. w K., niewykazania w ewidencji sprzedaży VAT za miesiąc

czerwiec 2009 roku i nieopodatkowania dostawy 16.904,77 litrów oleju napędowego o wartości netto 47.111,66 zł (podatek VAT-10.346,56 zł) dokonanej na rzecz (...) Spółka z o.o. zs. w J., przez co uczynił nierzetelnymi ewidencje prowadzone dla podatku od towarów i usług za miesiące maj i czerwiec 2009 roku i uszczuplił podatek od towarów i usług za miesiące maj i czerwiec 2009 r. w łącznej kwocie 13.811 zł, tj. za miesiąc maj 2009 roku w kwocie 1.780 zł oraz za miesiąc czerwiec 2009 roku w kwocie 12.031 zł, naruszając przepisy art. 5 ust.1, art. 29 ust.1, art. 86 ust.1 i ust. 2 pkt 1 lit. „a”, art. 88 ust.3a pkt 4 lit. „a” i art. 109 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz.U.Nr 54 poz. 535 z późn.zm.),

to jest popełnienia przestępstwa skarbowego określonego w art. 56§2 kks i art. 61§1 kks w zw. z art. 7§1 kks w zw. z art. 6§2 kks i w zw. z art. 9§3 kks.

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2015 roku (sygnatura akt II K 148/15) Sąd Rejonowy w Kłodzku:

I. oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia tego, że pełniąc w okresie od 8 kwietnia 2009 r. do 16 lipca 2009 r. funkcję prezesa zarządu w spółce p.n. (...) Spółka z o.o. zs. w K., podał nieprawdziwe dane w deklaracjach dla podatku od towarów i usług VAT-7 za miesiące maj 2009 roku i czerwiec 2009 roku złożonych przez ww. spółkę w okresie od 26 czerwca 2009 r. do 27 lipca 2009 r. w Urzędzie Skarbowym w K. wskutek: bezpodstawnego odliczenia w miesiącu maju 2009 roku kwoty podatku naliczonego w wysokości 4.508 zł wynikającej z nierzetelnej faktury zakupu VAT nr (...) z dnia 7 maja 2009 r. wystawionej przez (...) Spółka zs. w J., która to faktura nie dokumentowała rzeczywistego zakupu towarów w niej wykazanych, niewykazania w ewidencji sprzedaży za miesiąc czerwiec 2009 roku i nie opodatkowania sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2.800 zł (podatek VAT -616 zł) udokumentowanej fakturą VAT nr (...) z dnia 5 czerwca 2009 r. wystawiona na rzecz (...) Spółka z o.o. zs. w K., niewykazania w ewidencji sprzedaży VAT za miesiąc czerwiec 2009 roku i nieopodatkowania dostawy 16.904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47.111,66 zł (podatek VAT-10.346,56 zł) dokonanej na rzecz (...) Spółka z o.o. zs. W J., przez co uczynił nierzetelnymi ewidencje prowadzone dla podatku od towarów i usług za miesiące maj i czerwiec 2009 roku, naruszając przepisy art. 5 ust.1, art. 29 ust.1, art. 86 ust.1 i ust.2 pkt 1 lit. „a”, art. 88 ust.3a pkt 4 lit. „a” i art. 109 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz.U.Nr 54, poz.535 z późn.zm.) to jest czynu stanowiącego przestępstwo skarbowe określone w art. 56§2 kks i art. 61§1 kks w zw. z art. 7§1 kks w zw. z art. 6§2 kks i w zw. z art. 9§3 kks i za czyn ten na podstawie art. 56§2 kks w zw. z art. 7§2 kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (sto) złotych;

II. zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych a poniesione w sprawie wydatki zaliczył na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego M.D., zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 kpk i art. 410 kpk polegającą na nieodniesieniu się przez Sąd I instancji do wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie oraz wydaniu rozstrzygnięcia bez wskazania koniecznej argumentacji przemawiającej za uznaniem, iż oskarżony dokonując zarzucanych mu czynów działał z zamiarem bezpośrednim, o czym przesądza:

1. pominięcie przez sąd meriti w końcowym rozstrzygnięciu oceny faktu niepozostawiania przez oskarżonego po dacie 16.07.2009 r. w stosunku pracy ze spółką (...) Sp. z o.o. w sytuacji gdy okoliczność ta przesądza o tym, iż oskarżony nie uczestnicząc już w procedurze sporządzenia deklaracji VAT za czerwiec 2009 r. z terminem złożenia do 25 lipca 2009 r. nie mógł będąc pozbawionym wglądu w istniejącą dokumentację spółki skorygować faktu niezarejestrowania za maj i czerwiec 2009 w księgach rachunkowych sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2800 zł oraz sprzedaż 16904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47 111,66 zł.,

2. uznanie za wiarygodne zeznań świadka J. J., złożonych na okoliczność ustalenia przyczyn niezarejestrowania sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2800 zł oraz sprzedaży 16904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47 111,66 zł jak również zakupu 2 (dwóch) zbiorników oleju od firmy (...) Sp. z o.o. w sytuacji gdy powyższe ustalenie nastąpiło bez wyjaśnienia powodów, dla których wskazany świadek, będący księgowym zarówno w spółce (...) Sp. z o.o.

jak i (...) Sp. z o.o., posiadając wiedzę na temat sprzedaży w/ w zbiorników oleju już w maju 2009 r. wystawił dokument poświadczający sprzedaż tych samych zbiorników we wrześniu 2009 r. nie informując oskarżonego o fakcie pierwszej transakcji, powodując przez to uzasadnione wątpliwości co do posiadania przez oskarżonego wiedzy o pierwszej transakcji,

3. przyjęcie stanu świadomości oskarżonego co do faktu niewykazania w ewidencji i nieopodatkowania transakcji sprzedaży 16904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47 111,66 zł, dokonanej na rzecz (...) Sp. z o.o. w sytuacji gdy obliczenie ilości paliwa nastąpiło w oparciu o bilans całości transakcji, których przedmiotem był zakup bądź sprzedaż paliwa, co w sytuacji kwestionowania przez oskarżonego prawdziwości podpisów składanych na fakturach wchodzących w zakres tego bilansu, zasadnym czyni wniosek iż ustalenie wielkości i wartości transakcji winno być poprzedzone sporządzeniem opinii z zakresu badania pisma ręcznego, wykluczających możliwość zaistnienia fałszerstwa w tym zakresie,

I. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść tego orzeczenia polegający na przyjęciu:

iż w sprawie zaistniał, poprzez niewykazanie w ewidencji sprzedaży za miesiąc maj i czerwiec 2009 i nieopodatkowanie sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2800 zł, oraz nieopodatkowania dostawy 16904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47 111,66 zł, stan nierzetelności w przedmiocie prowadzenia ewidencji podatku od towarów i usług, u którego podstaw miało leżeć umyślne działanie oskarżonego, w sytuacji gdy okoliczności sprawy, a w szczególności złożone przez oskarżonego wyjaśnienia co do możliwych przyczyn zaistnienia tego braku oraz fakt, iż po dacie 16.07.2009 r. nie pracował on już w spółce (...). zo.o., wykluczając by brak tego wpisu stanowił konsekwencje umyślności w zakresie podejmowanych przez oskarżonego działań,

a podnosząc wskazane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego M.D. od popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów, względnie o uchylenie zapadłego wyroku i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd okręgowy zważył:

apelacja nie jest zasadna.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 7 kpk i art. 410 kpk zauważyć należy, iż w rozpoznawanej sprawie sąd rejonowy nie pominął okoliczności, iż w okresie od 8 kwietnia 2009 roku do dnia 16 lipca 2009 roku M.D. pełnił funkcję prezesa zarządu w spółce z o.o. (...) z siedzibą w K., powyższe wynika wyraźnie z niekwestionowanych ustaleń faktycznych uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Niewątpliwym pozostaje przy tym również, iż to oskarżony podpisał deklaracje VAT wskazanej spółki za maj 2009 roku, jako prezes zarządu był zaś odpowiedzialny za rzetelność deklaracji składanych do urzędu skarbowego. Wymieniony podpisał ponadto deklarację VAT-7 za miesiąc czerwiec 2009 roku jakkolwiek w dniu wypełnienia tej deklaracji, która złożona została w urzędzie skarbowym nie pełnił już funkcji prezesa wskazanej spółki. Nadmienić jednakże w tym miejscu należy, iż deklaracja ta dotyczyła okresu, w którym oskarżony pełnił funkcję prezesa spółki (...) i prowadził sprawy tej spółki oraz reprezentował ten podmiot. Zajmując się w tamtym czasie sprawami gospodarczymi spółki zobligowany był do rzetelnego wypełnienia tej deklaracji. Zwrócić przy tym należy uwagę, rozpatrując podniesiony zarzut, iż oskarżony – gdy nie pełnił już funkcji prezesa tej spółki, przed złożeniem deklaracji VAT spółki za miesiąc czerwiec 2009 roku jak i następnie nie zainicjował postępowania w celu skorygowania złożonych deklaracji VAT spółki (...), a gdyby miał taką wolę nie byłoby przeszkód aby to uczynić.

Naruszenie wskazanych przepisów skarżący upatruje ponadto w uznaniu za wiarygodne zeznań złożonych przez świadka J. J.. Odnosząc się do zarzutu skarżącego w tym zakresie stwierdzić należy, iż w sprawie niniejszej sąd I instancji zasadnie uznał za wiarygodne zeznania złożone przez J. J. i m.in. relacje przedstawione przez wymienionego świadka przyjął za podstawę dokonanych ustaleń faktycznych. Autor apelacji starając się zdyskredytować zeznania złożone przez tegoż świadka oraz czyniąc uwagi, iż świadek pracując jako księgowa zarówno w spółce (...) sp. z o.o. jak i spółce (...) sp. z o.o. oraz mając wiedzę o sprzedaży zbiorników na paliwo w maju 2009 roku nie poinformowała o powyższym oskarżonego i wystawiła kolejny dokument poświadczający sprzedaż takich zbiorników we wrześniu 2009

roku, czyni przy tym także uwagi, iż „istotnym jest też to, że świadek nie przedstawiła swojej wiedzy pozostającemu prezesem (...) sp. z o.o. M. D.. Powyższe stanowi dowód tego, że oskarżony zlecając sprzedaż zbiorników G. W., nie posiadał żadnej wiedzy o poprzedniej transakcji, za którą jak wynika z akt sprawy odpowiedzialna była w całości J. J.”. Odnosząc się do cytowanych twierdzeń zauważyć należy, iż oskarżony M. D. pełnił funkcje prezesa zarządu w spółce z o.o. (...) z siedzibą w K. w okresie od 8 kwietnia 2009 r. do 16 lipca 2009 r., a co równocześnie w podniesionych zarzutach oraz przedstawionych wywodach szczególnie mocno eksponuje autor apelacji. Ponadto odnotować także należy, iż jak wynika z całokształtu materiału dowodowego sprawy, w deklaracji VAT-7 za maj 2009 roku odliczono kwotę podatku należnego 4508,20 zł (podatek naliczony a wynikający z nierzetelnej faktury nr (...) z dnia 07.05.2009 r. wystawionej przez (...) sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) J., tytułem: „zbiorniki paliwa, szt. 2” wartość netto 20491,80 zł, VAT 4508,20 zł.). Deklaracja ta została złożona gdy funkcje prezesa spółki z o.o. (...) pełnił oskarżony M. D., który pozostawał osobą uprawnioną do składania w imieniu spółki deklaracji dla podatku od towarów i usług VAT-7 i to właśnie oskarżony w deklaracji w rubryce H – oświadczenia podatnika lub osoby reprezentującej podatnika złożył swój podpis. Zauważyć przy tym w tym miejscu także należy, iż to na podatniku ciąży obowiązek właściwego zakwalifikowania poniesionych wydatków jak również uzyskanych przychodów a także dokonania prawidłowego odliczenia w złożonej deklaracji, zawierającej oświadczenie odnoszące się do tych okoliczności jak również uiszczenia podatku w wysokości, która obliczona winna zostać w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami prawa podatkowego. Zaakcentowania przy tym także wymaga, iż jak wskazywano już powyżej, deklaracje VAT spółki za maj i czerwiec 2009 roku, podpisane przez M. D. dotyczyły okresu działalności w spółce z o.o. (...), kiedy to oskarżony pełnił funkcję prezesa zarządu, prowadził sprawę tej spółki oraz wydawał polecenia (w tym m.in. odnośnie wystawiania faktur) innym osobą wykonującym pracę w tej spółce. Niewątpliwym pozostaje, iż oskarżony miał wiedzę o funkcjonowaniu tej spółki, zawieranych umowach. Składając swój podpis na deklaracji VAT spółki za maj 2009 roku, jak również deklaracji VAT za miesiąc czerwiec 2009 roku M. D. niewątpliwie akceptował a także potwierdzał dane tam zamieszczone. Zbiorniki na paliwo od spółki (...) w J. zakupił za gotówkę G. W. na podstawie faktury (...) w dniu 3 września 2009 roku, jak wynika natomiast z akt sprawy to również M. D. reprezentował wskazaną spółkę przy sprzedaży przedmiotowych zbiorników.

Odnotować przy tym dodatkowo także należy, iż jak wskazywała w swojej relacji J. J. faktury VAT były wystawiane przez świadka, lecz co należy zaznaczyć na polecenie oskarżonego M. D.. Zauważyć w tym miejscu należy, iż już sama logika zaistniałych w tamtym czasie zdarzeń świadczy o tym, że oskarżony działał wówczas w określonym celu – a mianowicie w celu uiszczenia mniejszego podatku.

Podnosząc zarzut naruszenia art. 7 kpk i art. 410 kpk skarżący poddaje ponadto w wątpliwość kwestię stanu świadomości oskarżonego co do faktu niewykazania w ewidencji i nieopodatkowania sprzedaży 16904,77 litrów oleju napędowego o wartości 47 111,66 zł dokonanej na rzecz (...) sp. z o. o. Odnosząc się do podniesionego zarzutu zauważyć w tym miejscu należy, iż to właśnie oskarżony M. D. decydował o działaniach podjętych przez spółkę (...) i reprezentował ten podmiot w kontaktach gospodarczych z kontrahentami przedmiotowej spółki. Jako prezes zarządu podejmował decyzje istotne dla tej spółki. Powyższe wskazuje, iż miał wiedzę odnośnie sytuacji spółki (...). Dokonana zaś przez tę spółkę sprzedaż oleju napędowego na rzecz (...) w ilości 16904,77 nie została udokumentowana w ewidencji sprzedaży VAT prowadzonej przez ten podmiot. Zwrócić zaś w tym miejscu należy uwagę, iż jak wskazano powyżej z zeznań świadka J. J. wynika, iż dokumentacja księgowa była prowadzona w oparciu o otrzymane przez świadka dokumenty. Nie wszystkie zaś dokumenty z tego okresu były jak wynika z materiału dowodowego sprawy świadkowi przekazywane. W niniejszej sprawie brak jest ponadto podstaw do kwestionowania ustaleń kontroli zawartych w dokumentacji sporządzonej w postępowaniu kontrolnym, wątpliwości nie budzi przy tym ustalona ilość niezaewidencjonowanego paliwa, którego zakup dokonany został przez spółkę (...). Rozpoznając podniesiony zarzut godzi się ponadto zauważyć, iż w toku prowadzonego postępowania pierwszoinstancyjnego obrońca oskarżonego jak również oskarżony nie składali wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii z zakresu badania pisma ręcznego stosownie zaś do treści art. 427 §4 kpk w postępowaniu przed sądem, które zostało wszczęte z inicjatywy strony, w środku odwoławczym nie można podnosić zarzutu nieprzeprowadzenia przez sąd określonego dowodu, jeżeli strona nie składała w tym zakresie wniosku dowodowego, zarzutu przeprowadzenia dowodu pomimo braku wniosku strony w tym przedmiocie, ani też zarzutu naruszenia przepisów dotyczących aktywności sądu przy przeprowadzaniu

dowodów, w tym również przeprowadzenia dowodu poza zakresem tezy dowodowej. Powyższe czyni formułowany zarzut bezzasadnym.

Za niezasadne uznać ponadto należy stanowisko skarżącego wyrażające się uznaniem, iż sąd rejonowy w rozpoznawanej sprawie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych. Odnosząc się do powyższego zarzutu stwierdzić należy, iż błąd w ustaleniach ma miejsce wówczas gdy sąd rozpoznający daną sprawę wyciągnie nielogiczne wnioski z ujawnionego materiału dowodowego, taka natomiast sytuacja w sprawie tej nie zaistniała, sąd rejonowy na podstawie ocenionego w sposób swobodny, zgodny z wymogami art. 7 kpk materiału dowodowego sprawy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Podnosząc powyższy zarzut skarżący nie przedstawił merytorycznych argumentów na jego poparcie, ograniczając się w istocie do polemiki z poczynionymi przez sąd I instancji ustaleniami. Skarżący sygnalizuje w apelacji, iż sprawami księgowymi spółki - zajmowała się J. J., zwrócić jednakże należy uwagę, iż dokumentacja ta prowadzona była w oparciu o przedstawiane świadkowi dokumenty, co sygnalizowano już powyżej. W swojej relacji świadek wskazała, iż „w spółce (...) dokonywałam księgowania na podstawie fizycznie otrzymywanych dokumentów, dotyczy to zarówno dokumentów otrzymywanych przez tę spółkę jak i przez nią wystawianych. Faktury sprzedaży otrzymywałam od pani B. G. lub od M.D.. Jeżeli coś nie zostało zaksięgowane, to oznacza, że nie otrzymałam takiego dokumentu” (k. 97).

Podsumowując - pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) oskarżony decydował o podejmowanych przez tę spółkę działaniach, sprawach gospodarczych wskazanej spółki. Wymieniony miał świadomość niewykazania w ewidencji VAT spółki (...) i nieopodatkowania sprzedaży usług transportowych o wartości netto 2.800 zł netto oraz niewykazania i nieopodatkowania dostawy oleju napędowego dokonanej na rzecz spółki (...) w J. a ustalenia dotyczące zamiaru z jakim działał oskarżony nie nasuwają wątpliwości. Okoliczność zaś, iż po dniu 16.07.2009 roku oskarżony M.D. nie pełnił już funkcji prezesa nie ekskulpuje wymienionego od popełnienia zarzuczonego mu czynu.

Z tych też względów orzeczono jak w wyroku (art.437§1 kpk w zw. z art.113§1 kks)

Na podstawie art. 29 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz.124 z późn. zm.) oraz §4 ust. 1 w zw. z §17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U z 2015r. poz. 1801) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. K. z Kancelarii Adwokackiej w K. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.